

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет економіки і менеджменту
Кафедра економіки та підприємництва імені професора
І.М. Брюховецького

Робоча програма (силабус) освітнього компонента

ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК БІЗНЕСУ
(обов'язковий)

Реалізується в межах освітньої програми «**Підприємництво**»
(назва)

за спеціальністю **D3 «Менеджмент»**
(шифр, назва)

на **другому (магістерському)** рівні вищої освіти

Суми – 2025

Розробник:

(підпис)

Ковальова О.М., к.е.н., доцент, доцент кафедри економіки та підприємництва імені професора І.М. Брюховецького
(прізвище, ініціали) (вчений ступінь та звання, посада)

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри економіки та підприємництва імені професора І.М. Брюховецького
(назва кафедри)

протокол від 10.06.2025 р. №19

Завідувач кафедри

(підпис)

Олександр КОВБАСА

(прізвище, ініціали)

Погоджено:

Гарант освітньої програми

(підпис)

Світлана ТЕРЕЩЕНКО

(ПІБ)

Декан факультету, де реалізується освітня програма

(підпис)

Світлана ЛУКАШ

(ПІБ)

Рецензія на робочу програму (додається) надана:

(підпис)

Світлана ТЕРЕЩЕНКО

(ПІБ)

(підпис)

Олександр КОВБАСА

(ПІБ)

Методист відділу якості освіти, ліцензування та акредитації

(підпис)

Наріє Бараніч

(ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 17.06. 2025 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Інноваційний розвиток бізнесу							
2.	Факультет/кафедра	Факультет економіки і менеджменту / Кафедра економіки та підприємництва імені професора І.М Брюховецького							
3.	Статус ОК	Обов'язковий							
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)	ОПП «Підприємництво» ДЗ «Менеджмент», 2025 р.н.							
5.	Рівень НРК	7							
6.	Семестр та тривалість вивчення	1 семестр, 1-15 тижнів							
7.	Кількість кредитів ЄКТС	5							
8.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття)						Самостійна робота	
		Лекційні		Практичні /семінарські		Лабораторні			
		Денна	Заоч.	Денна	Заоч.	Денна	Заоч.	Денна	Заоч.
		44	8	30	8	-	-	76	134
9.	Мова навчання	українська							
10.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Ковальова Ольга Михайлівна, к.е.н., доцент кафедри економіки та підприємництва імені професора І.М. Брюховецького Години консультацій – кожного вівторка о 12.15, ауд. 403а.							
11.1	Контактна інформація	olgakovalyovasumy@gmail.com СНАУ, корпус факультету економіки і менеджменту, ауд. 403а							
11.	Загальний опис освітнього компонента	В сучасних умовах підприємці та власники бізнесу мають володіти понятійним апаратом та особливостями протікання інноваційних процесів, розуміти роль та значення інновацій для розвитку конкретного підприємства та національних інноваційних систем в цілому. Освітній компонент «Інноваційний розвиток бізнесу» сприяє формуванню у студентів знань щодо сутності та ролі інновацій для розвитку соціально-економічних систем, розвитку вмінь, необхідних для здійснення оцінювання інноваційного потенціалу, формуванню навичок щодо обґрунтування та реалізації ефективних управлінських рішень з розвитку соціально-економічних систем, зокрема підприємств та національних інноваційних систем в цілому на інноваційних засадах.							
12.	Мета освітнього компонента	Сформувати у студентів навички щодо обґрунтування напрямків пріоритетного інноваційного розвитку підприємства та бізнесу з урахуванням потреб та особливостей національної економіки; навчитися збирати і систематизувати маркетингову інформацію для відбору цільових ринків, вимірювання і прогнозування попиту, позиціонування інноваційного товару; навчитися оцінювати стан, динаміку, ефективність використання інноваційного потенціалу підприємства та бізнесу з метою виявлення пріоритетних напрямків його нарощування; опанувати навички розробляти та обґрунтовувати управлінські рішення щодо забезпечення ефективності інноваційного розвитку суб'єктів господарювання; сформувати вміння ідентифікувати та оцінювати ризики інноваційної діяльності, а також контролювати їхній рівень засобами ризик-менеджменту; набути знань щодо способів охорони прав інтелектуальної власності підприємства.							

13.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	Передумови відсутні.
14.	Політика академічної доброчесності	При виконанні індивідуальних завдань та проходження проміжного і підсумкового контролю студенти повинні дотримуватися правил академічної доброчесності, що викладені у «Кодексі академічної доброчесності СНАУ» та «Положенні про запобігання та виявлення академічного плагіату в Сумському НАУ»
15.	Ключові слова	Інновації, інноваційний розвиток, ефективність інноваційних проєктів, інноваційний потенціал, державна підтримка інноваційної діяльності, інвестиційне забезпечення інноваційного розвитку, національні інноваційні системи, маркетинг інновацій, інфраструктура ринку інновацій, трансфер технологій.
16.	Посилання на курс у системі Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=1985

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен:	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП)			Як оцінюється ДРН
	ПРН ₁	ПРН ₅	ПРН ₁₁	
ДРН 1. розуміти категорійно-понятійний апарат інновацій та інноваційного розвитку соціально-економічних систем		х		Тести множинного вибору; Виконання есе.
ДРН 2. здійснювати оцінку інноваційного потенціалу, рівня інноваційного розвитку та ідентифікувати чинники, що обумовлюють інноваційний розвиток соціально-економічних систем	х	х	х	Тести множинного вибору; розрахункове завдання
ДРН 3. формулювати управлінські рішення щодо підвищення результативності комунікацій та інформаційного забезпечення на різних стадіях інноваційного процесу.	х		х	Тести множинного вибору. Індивідуальне завдання із захистом презентації
ДРН 4. називати засоби державного регулювання інноваційної діяльності соціально-економічних систем, зокрема підприємств, з урахуванням особливостей національних інноваційних систем.	х	х		Тести множинного вибору. Індивідуальне завдання із захистом презентації
ДРН 5. розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з пошуку найбільш доцільних джерел інвестиційного забезпечення інноваційного розвитку соціально-економічних систем, зокрема підприємств та бізнесу.		х	х	Тести множинного вибору. Розрахункове завдання.
ДРН 6. розробляти, обґрунтовувати та приймати управлінські рішення щодо розробки стратегій та бізнес-моделей інноваційного розвитку з урахуванням ризиків, а також ідентифікувати способи комерціалізації інтелектуальної власності.	х	х	х	Тести множинного вибору. Розрахункове завдання
ДРН 7. виявляти сучасні тренди інноваційного розвитку агробізнесу та розробляти управлінські рішення щодо впровадження інноваційних проєктів аграрними підприємствами.	х		х	Тести множинного вибору. Індивідуальне завдання із захистом презентації

Примітка.

ПРН 1. Вміти адаптуватися та проявляти ініціативу і самостійність в ситуаціях, які виникають в професійній діяльності.

ПРН 5. Вміти професійно, в повному обсязі й з творчою самореалізацією виконувати поставлені завдання у сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності.

ПРН 11. Впроваджувати інноваційні проєкти з метою створення умов для ефективного функціонування та розвитку підприємницьких, торговельних та/або біржових структур.

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМОПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу								Рекомендована література
	Аудиторна робота						Самостійна робота		
	Лк		П.з / семін. з		Лаб. з.				
	Денна	Заоч.	Денна	Заоч.	Денна	Заоч.	Денна	Заоч.	
Тема 1: Інновації і циклічність економічного розвитку: поняття та класифікація інновацій 1. Поняття інновацій та їх вплив на економічну систему 2. Класифікація інновацій.	2	2					3	6	основна: 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 10, 18; додаткова: 19
Тема 2: Інновації і циклічність економічного розвитку: циклічність інноваційного розвитку та теорії циклів 1. Циклічність як форма розвитку національної економіки. 2. Теорії циклів. 3. Новаційні ознаки сучасного циклу світового розвитку	2		2				4	6	основна: 2, 3, 9, 12, 18,
Тема 3: Ключові поняття інноваційного розвитку 1. Інноваційний розвиток: основні поняття. 2. Варіанти розвитку ринкових можливостей 3. Сутність інноваційного підприємництва як категорії економічної теорії. 4. Сутність та класифікація інноваційних підприємств. 5. Теоретичні основи обґрунтування спрямованості розвитку інноваційного підприємництва в умовах трансформаційних змін.	2	2	2				3	6	основна: 1, 8, 10, 11, 15, 18 додаткова: 13, 26
Тема 4: Вимірювання рівня інноваційного розвитку та чинники його формування 1. Комплексна оцінка ефективності інноваційної діяльності підприємства 2. Система показників рівня інноваційного розвитку підприємства 3. Систематизація чинників розвитку інноваційних процесів.	2	2		2			4	6	основна: 2, 3, 4, 5, 6, 9, 11, 18 додаткова: 13, 21
Тема 5: Вимірювання ефективності інноваційних проектів 1. Роль інноваційних проектів у забезпеченні інноваційного розвитку соціально-економічних систем. 2. Система показників оцінки ефективності інноваційних проектів розвитку підприємства	2		2	2			3	6	основна: 2, 3, 9, 12, 18, 41

Тема 6: Сучасні організаційні форми інноваційного розвитку. Ч.1 1. Інноваційна активність та ринкові суб'єкти інноваційної діяльності. 2. Організаційні структури підтримання інноваційного підприємництва	2			2			4	6	основна: 2, 3, 4, 5, 7,8, 10; додаткова: 25, 26
Тема 6: Сучасні організаційні форми інноваційного розвитку. Ч.2. 3. Організаційні форми інтеграції науки і виробництва 4. Міжфірмова науково-технічна кооперація в інноваційних процесах.	2		2				3	6	основна: 2, 3, 4, 5, 7,8, 10; додаткова: 25, 26
Тема 7. Глобальні науково-технічні та інформаційні комунікації в інноваційній сфері. 1. Сутність комунікацій в інноваційному менеджменті та їх завдання 2. Класифікація комунікацій в інноваційному процесі 3. Управління комунікаціями на різних стадіях інноваційного процесу 4. Інформаційний науковий обмін та інформаційне забезпечення інноваційної діяльності.	2		2				4	6	основна: 1, 8, 15, 18 додаткова: 25, 26, 27
Тема 8. Інфраструктура ринку інновацій 1. Теоретичні основи формування та функціонування ринку інновацій. 2. Поняття інноваційної інфраструктури та її функції. 3. Основні елементи інноваційної інфраструктури.	2	2	2				3	6	основна: 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 10, 13, 15, 18 додаткова: 25, 26, 27
Тема 9. Основи трансферу технологій 1. Трансфер технологій. 2. Форми передачі технологій на ринку інновацій.	2						4	6	основна: 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 10, 13, 15, 18 додаткова: 25, 26, 27
Тема 10: Державна підтримка інноваційного підприємництва. Ч.1. 1. Сутність, мета та різновиди державної інноваційної політики 2. Принципи, методи та інструменти державного регулювання інноваційної діяльності.	2		2				3	6	основна: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 18; додаткова: 19-24
Тема 10: Державна підтримка інноваційного підприємництва. Ч.2.	2						4	6	основна: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 18;

3. Підтримка суб'єктів інноваційної діяльності в Україні. 4. Державне регулювання інноваційної діяльності у розвинутих країнах.									додаткова: 19-24
Тема 11: Національні інноваційні системи: сутність та структура 1. Теоретичні основи формування національної інноваційної системи (НІС) 2. Структура національної інноваційної системи. 3. Національна інноваційна та модель (система) інноваційного розвитку. 4. Оцінка формування та функціонування національної інноваційної системи та моделі (системи) інноваційного розвитку.	2		2				3	6	основна: 1, 8, 15, 18 додаткова: 25, 26, 27
Тема 12: Національні інноваційні системи різних країн 5. Особливості національної інноваційної системи України. 6. Особливості національних інноваційних систем країн Європи. 7. Особливості національних інноваційних систем країн Азії. 8. Особливості національних інноваційних систем країн американських континентів.	2						4	6	основна: 1, 8, 15, 18 додаткова: 25, 26, 27
Тема 13. Маркетинг інновацій 1. Теоретичні основи маркетингу інновацій. 2. Особливості аналізу попиту на інновації 3. Дифузія інновацій. Сприйняття і схвалення інновації споживачами.	2		2				3	6	основна: 1, 5, 6, 7, 8, 15, 18
Тема 14. Стратегії та бізнес-моделі інноваційного розвитку підприємства 1. Економічна сутність, риси, елементи та функції бізнес-моделі. 2. Елементи та поширені приклади операційних бізнес-моделей. 3. Стратегії інноваційного розвитку підприємства 4. Інноваційна концепція бізнес-моделювання	2		2				4	6	основна: 1, 8, 15, 18; додаткова: 25, 26, 27.
Тема 15. Інноваційний потенціал підприємства 1. Теоретичні основи маркетингу інновацій. 2. Особливості аналізу попиту на інновації	2		2				3	6	основна: 1, 3, 3, 8, 9, 15, 18; додаткова: 25, 26, 27.

3. Дифузія інновацій. Сприйняття і схвалення інновації споживачами.									
Тема 16. Інвестиційне забезпечення інноваційного розвитку підприємства. 1. Теоретичні основи інвестиційного забезпечення інноваційної діяльності (ІЗІД) підприємств. Модель функціонування системи ІЗІД підприємства 2. Класифікація чинників, які впливають на обсяги ІЗІД підприємств 3. Система показників оцінювання ІЗІД підприємств. 4. Напрями удосконалення інвестиційного забезпечення інноваційної діяльності підприємств. 5. Принципи, етапи та критерії розроблення інвестиційної стратегії інноваційного розвитку	2		2				4	6	основна: 1, 3, 3, 5, 8, 9, 15, 18; додаткова: 24
Тема 17. Ризики в інноваційній діяльності та управління ними 1. Особливості інноваційних проєктів, які необхідно враховувати в процесі управління інноваційними ризиками. 2. Сутність та види інноваційних ризиків 3. Сутність, методи та етапи управління ризиками в інноваційній діяльності. 4. Методи оцінки ризиків в інноваційній діяльності. 5. Методи реагування на ризики.	2		2				4	6	основна: 1, 3, 5, 8, 9, 11, 13, 14 15, 18; додаткова: 24
Тема 18. Охорона прав та економіка інтелектуальної власності як складова економічної безпеки інноваційної діяльності. 1. Система захисту прав інтелектуальної власності. 2. Оцінка вартості інтелектуальної власності. 3. Способи комерціалізації інтелектуальної власності	2		2				3	6	основна: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 18; додаткова: 20-23
Тема 19. Стимулювання інноваційної діяльності 1. Складові та принцип дії мотиваційного механізму інноваційної діяльності. 2. Стимулювання інноваційної діяльності на рівні підприємства. 3. Стимулювання інноваційної діяльності на рівні держави	2						3	7	основна: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 18; додаткова: 28-32
Тема 20. Інноваційний розвиток агробізнесу	2		2	2			3	7	основна: 1, 7, 15

1. Особливості інноваційних процесів в аграрному бізнесі. 2. Роль інновацій для аграрного бізнесу. 3. Інноваційний розвиток в аграрному секторі економіки України. 4. Сучасні тренди інноваційного розвитку агробізнесу в контексті забезпечення світової продовольчої безпеки та сталого розвитку									додаткова: 33-38, 40, 42
Всього	44	8	30	8			76	134	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен:	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять</u> , консультацій)	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)	Кількість годин
ДРН 1. розуміти категорійно-понятійний апарат інновацій та інноваційного розвитку соціально-економічних систем	Лекція, практичне заняття, дискусія, пояснення	10	Тести множинного вибору; Виконання есе.	10
ДРН 2. здійснювати оцінку інноваційного потенціалу, рівня інноваційного розвитку та ідентифікувати чинники, що обумовлюють інноваційний розвиток соціально-економічних систем	Лекція, практичне заняття, дискусія, пояснення	10	Тести множинного вибору; розрахункове завдання	10
ДРН 3. формулювати управлінські рішення щодо підвищення результативності комунікацій та інформаційного забезпечення на різних стадіях інноваційного процесу.	Лекція, практичне заняття, дискусія, пояснення	10	Тести множинного вибору. Індивідуальне завдання із захистом презентації	10
ДРН 4. називати засоби державного регулювання інноваційної діяльності соціально-економічних систем, зокрема підприємств, з урахуванням особливостей національних інноваційних систем.	Лекція, практичне заняття, дискусія, пояснення	10	Тести множинного вибору. Індивідуальне завдання із захистом презентації	10
ДРН 5. розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з пошуку найбільш доцільних джерел інвестиційного забезпечення інноваційного розвитку соціально-економічних систем, зокрема підприємств та бізнесу.	Лекція, практичне заняття, дискусія, пояснення; кейс-метод	10	Тести множинного вибору. Розрахункове завдання.	10

ДРН 6. розробляти, обґрунтовувати та приймати управлінські рішення щодо розробки стратегій та бізнес-моделей інноваційного розвитку з урахуванням ризиків, а також ідентифікувати способи комерціалізації інтелектуальної власності.	Лекція, практичне заняття, дискусія, пояснення	14	Тести множинного вибору. Розрахункове завдання	16
ДРН 7. виявляти сучасні тренди інноваційного розвитку агробізнесу та розробляти управлінські рішення щодо впровадження інноваційних проєктів аграрними підприємствами.	Лекція, практичне заняття, дискусія, пояснення	10	Тести множинного вибору. Індивідуальне завдання із захистом презентації	10

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Діагностичне оцінювання (зазначається за потреби)

5.2. Сумативне оцінювання

5.2.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Тестування	20/20%	8, 15 тижні
2.	Есе	5/5%	2 тиждень
3.	Розрахункові завдання (3 завдання по 10 балів за кожне)	30/30%	4, 12, 15 тижні
4.	Індивідуальне завдання із захистом презентації (3 індивідуальних завдання по 5 балів за кожне)	15/15%	5, 7, 15 тижні
5.	Іспит (по білетах)	30/30%	За графіком сесії

5.2.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Тестування	< 12 балів	12-14 балів	15-17 балів	18-20 балів
	надано вірну відповідь на менш ніж 60% завдань	надано вірну відповідь на 60% - 74% завдань	надано вірну відповідь на 75% - 89% завдань	надано вірну відповідь на 90% та більше завдань
Есе	0 балів	1-2	3-4 балів	5 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті, відсутній аналіз інших підходів до питання	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми
Розрахункові завдання	< 12 балів	12-18 балів	19-25 балів	26-30 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано або виконано з грубими помилками	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, результати презентовано у рамках загальної дискусії
Індивідуальні завдання із захистом презентації	0 балів	1-5 балів	6-10 балів	11-15 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, результати презентовано у рамках загальної дискусії

5.3. Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Тестування з використанням Kahoot	Після вивчення кожної теми
2	Тестування з використанням MOODLE	5 тиждень, 10 тиждень
3	Усний зворотний зв'язок від викладача щодо розв'язання розрахункових завдань під час аудиторної роботи	постійно
4	Усне опитування під час занять та зворотний зв'язок від викладача під час аудиторної роботи	постійно
5	Усний зворотний зв'язок від викладача щодо виконання есе	2 тиждень
6	Усний зворотний зв'язок від викладача та студентів за результатами виконання розрахункових та індивідуальних завдань	4, 5, 7, 12, 15 тиждень

Самооцінювання може використовуватися як елемент сумативного оцінювання, так і формативного оцінювання.

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Основні джерела

6.1.1. Підручники, посібники

1. Ватченко О. Б., Ватченко Б. С., Черевко О. Л. Інноваційний розвиток підприємства : навч. посібник. Дніпро : Акцент ПП, 2017. 404 с.
2. Економіка й організація інноваційної діяльності / І.І. Цигилик, С.О. Кропельницька, О.І. Мозіль, І.Г. Ткачук. К.: ЦНЛ, 2004.
3. Економіка й організація інноваційної діяльності: Підручник / О.І. Волков, М.П. Денисенко, А.П. Гречан та ін.; піл. Ред. Проф.. О.І. Волкова, проф. М.П. Денисенка. К.: ВД “Професіонал”, 2004. 960 с.
4. Заблоцький В.Ф. Економіка й організація інноваційної діяльності: Навч.посібник. Львів: Новий світ 2000, 2007. 456с.
5. Ілляшенко С.М. Економічний ризик: Навчальний посібник. 2-ге вид., доп. і перероб. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. 220 с.
6. Ілляшенко С.М. Управління інноваційним розвитком: Навчальний посібник. 2-ге вид., перероб. і доп. Суми: ВТД ”Університетська книга”; К.: Видавничий дім «Княгиня Ольга», 2005. 324 с.
7. Ілляшенко С.М. Управління інноваційним розвитком: проблеми, концепції, методи: Навчальний посібник. Вид. 3-тє. Суми: ВТД ”Університетська книга”, 2015. – 316 с.
8. Інноваційний розвиток підприємства. Навчальний посібник / За ред. П. П. Микитюка. Тернопіль: ПП «Принтер Інформ», 2015. 224 с.
9. Йохна М.А., Стадник В.В. Економіка і організація інноваційної діяльності: Навчальний посібник. К.: Видавничий центр “Академія”, 2005. 400 с.
10. Микитюк П.П. Інноваційна діяльність: Навч.пос. Центр учбової літератури, 2009. 392с.
11. Михайлова Л.І., Гуторов О.І., Турчина С.Г., Шарко І.О. Інноваційний менеджмент: Навч. посібник. Вид. 2-ге, доп. Київ: ВАТ “Центр учбової літератури, 2015. 234 с.
12. Рудь Н.Т. Економіка і організація інноваційної діяльності: Навчальний посібник. Луцьк: РВВ ЛДТУ, 2007. 476с.
13. Управління інноваціями : навч. Посібник / О.І. Гуторов, Л.І. Михайлова, І.О. Шарко, С.Г. Турчина, О.В. Киричок. Вид. 2-ге, доп. Харків: «Діса плюс», 2016. 266 с.
14. Чорна М. В., Глухова С. В. Оцінка ефективності інноваційної діяльності підприємств : монографія. Харків : ХДУХТ, 2012. 210с.
15. Шиян Н.І. Інноваційний розвиток підприємства: навч. посібник. Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва. Харків, 2019. 245с.

6.1.2. Методичне забезпечення

16. Електронний курс з дисципліни «Інноваційний розвиток підприємства» в середовищі MOODLE/
17. Ковальова О.М. Інноваційний розвиток бізнесу: Курс лекцій для студентів 1 курсу ОС «Магістр» денної та заочної форм навчання спеціальностей 051 «Економіка», 076 «Підприємництво та торгівля» / Суми, 2024. 182 с.
18. Ковальова О.М. Інноваційний розвиток бізнесу : Методичні вказівки для проведення практичних занять для студентів 1м курсу другого (магістерського) рівня

вищої освіти денної та заочної форм навчання спеціальності D3 «Менеджмент» ОПП «Підприємництво» / Суми, 2025. 68 с.

19. Ковальова О.М. Інноваційний розвиток бізнесу : Методичні вказівки для самостійної роботи студентів 1м курсу другого (магістерського) рівня вищої освіти денної та заочної форм навчання спеціальності D3 «Менеджмент» ОПП «Підприємництво» / Суми, 2025. 102 с.

6.1.3. Інші джерела

20. Про інноваційну діяльність : Закон України від 4 липня 2002 р № 40-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>

21. Про авторське право і суміжні права : Закон України від 23 грудня 1993 року № 3792-XII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12#Text>

22. Про інформацію : Закон України від 2 жовтня 1992 р. № 2657-XII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>

23. Про наукову і науково-технічну діяльність : Закон України 13 грудня 1991 року N 1977-XII. URL : <https://ips.ligazakon.net/document/T197700?an=821458>

24. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг : Закон України від 15 грудня 1993 року № 3689-XII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3689-12#Text>

25. Про інвестиційну діяльність : Закон України від 18 вересня 1991 року № 1560-XII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text>

6.2. Додаткові джерела

26. Грабчук, І., Бугайчук, В., Аляб'єва, В. Стратегія інноваційного розвитку підприємства. *Економіка та суспільство*. 2022. №44. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-44-84>

27. Дубиніна, С. Вплив інноваційного розвитку на економічні показники промислового підприємства. *Підприємництво та інновації*. 2020. (11-2), 23-28. <https://doi.org/10.37320/2415-3583/11.22>

28. Легомінова С.В. Ідеогенез категорії стійкого інноваційного розвитку в аспекті формування конкурентних переваг підприємства. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2017. В. 15, Ч. 1. С. 168–172.

29. Андрушків І.П. Закордонний досвід стимулювання інноваційної діяльності та можливість його застосування в Україні. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2015. Вип. 25.2. С.168-173. URL : https://nv.nltu.edu.ua/Archive/2015/25_2/31.pdf

30. Вакім В.Е. Стимулювання інноваційної діяльності: порівняльно-правовий аспект. *Економічна теорія та право*. 2017. № 2 (29). С.134-145. URL : <http://econtlaw.nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/08/134-145.pdf>

31. Воловельська І.В., Диденко К.В., Дудка І.Н. Методи стимулювання інноваційної діяльності підприємств в сучасних умовах. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2019. №68. URL : <http://btie.kart.edu.ua/article/view/188297>

32. Костецький В., Примаченко І. Сучасні аспекти пошуку стимулів до інноваційної діяльності суб'єктів господарювання. *Світ фінансів*. 2020. 2(63). С.126-139. URL : <http://sf.wunu.edu.ua/index.php/sf/article/view/1325/1329>

33. Кушал І.М., Харьковська Ю.О. Практичні аспекти податкового стимулювання інноваційної діяльності підприємств розвиненими країнами світу. *Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля*. 2021. №6(270). URL : <https://journals.snu.edu.ua/index.php/VisnikSNU/article/view/19>

34. Антощенкова В.В., Пересада М.О. Роль інновацій у сільському господарстві. *Аграрні інновації*. 2023. No 22. С.175-179. С. URL : <http://agrarian-innovations.izpr.ks.ua/index.php/agrarian/article/view/541/562>
35. Бондаренко В.М., Дрипка К.Р., Чобаль Л.Ю. Особливості інноваційних процесів в аграрному секторі. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України*. 2019. Випуск 2 (136). С.48-53. URL : [https://ird.gov.ua/sep/sep20192\(136\)/sep20192\(136\)_048_BondarenkoV,DrypkaK,ChobalL.pdf](https://ird.gov.ua/sep/sep20192(136)/sep20192(136)_048_BondarenkoV,DrypkaK,ChobalL.pdf)
36. Жеватченко В.С. Перспективи розвитку інноваційного потенціалу аграрних підприємств. *Регіональна економіка*. 2023. №1. С.119-125. URL : https://re.gov.ua/re202301/re202301_119_ZhevatchenkoVS.pdf
37. Мамчур В.А., Студінська Г.Я. Інноваційний розвиток аграрної сфери в умовах реалізації національної системи стійкості. *Економіка та суспільство*. 2023. Випуск №56. URL : <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3049>
38. Негода Ю.В., Новак І.М. Інноваційне забезпечення аграрного сектору України. *Економіка та суспільство*. 2023. Випуск 50. URL : <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2397/2318>
39. Сус Т., Ємець О., Мовчун С., Онишко С., Цюпа О. Формування стратегії інноваційного розвитку аграрного сектора та фінансування її реалізації. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*. 2022. Том 6 (47). С.150-159.
40. Ковальова О.М. Сучасні цифрові тренди інноваційного розвитку агробізнесу в умовах smart-економіки. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2025. Випуск 1(16). С.207-212. DOI: <https://doi.org/10.32782/dees.16-31>
41. Строченко Н.І., Ковальова О.М. Ефективність інноваційно-інвестиційного проєкту оновлення матеріально-технічної бази аграрного підприємства. *Таврійський науковий вісник*. Серія : Економіка. 2025. Випуск 23. С.235-241. DOI: <https://doi.org/10.32782/2708-0366/2025.23.28>
42. Строченко Н.І., Ковальова О.М. Роль інновацій в підвищенні ефективності управління конкурентоспроможністю вітчизняного агробізнесу. *Інфраструктура ринку*. 2024. Випуск 80. С.34-40. http://www.market-infr.od.ua/journals/2024/80_2024/9.pdf
43. Коблянська І.І., Ковальова О.М. Планування інновацій з урахуванням екологічних аспектів: огляд сучасних програмних продуктів. *Інфраструктура ринку*, 2021. № 58. (фахова) URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2021/58_2021/11.pdf

6.3 Програмне забезпечення

1. Програмне забезпечення системи дистанційного навчання Moodle 3.11 – для організації дистанційного навчання студентів (доступ до навчально-методичних матеріалів, комунікації з викладачем, здійснення різних видів оцінювання).
2. Програмне забезпечення Zoom Video Communications, Inc. v. 5.6.1 – для організації навчання через відео-зв'язок (за необхідності).
3. Програмне забезпечення Microsoft Office Excel – для створення навчальних матеріалів.

Рецензія на робочу програму (силабус)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента гарантом або членом проєктної групи	Так	Ні	Коментар
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають передбаченим ДРН (для обов'язкових ОК)	+		
Результати навчання за освітнім компонентом дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	+		

Член проєктної групи ОП «Підприємництво» Терешенко С.І.

(назва)

(ПІБ)

(підпис)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента викладачем відповідної кафедри	Так	Ні	Коментар
Загальна інформація про освітній компонент є достатньою	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	+		
Результати навчання (ДРН) стосуються компетентностей студентів, а не змісту дисципліни (містять знання, уміння, навички, а не теми навчальної програми дисципліни)	+		
Зміст ОК сформовано відповідно до структурно-логічної схеми	+		
Навчальна активність (методи викладання та навчання) дає змогу студентам досягти очікуваних результатів навчання (ДРН)	+		
Освітній компонент передбачає навчання через дослідження, що є доцільним та достатнім для відповідного рівня вищої освіти	+		
Стратегія оцінювання в межах освітнього компонента відповідає політиці Університету/факультету	+		
Передбачені методи оцінювання дозволяють оцінити ступінь досягнення результатів навчання за освітнім компонентом	+		
Навантаження студентів є адекватним обсягу освітнього компонента	+		
Рекомендовані навчальні ресурси є достатніми для досягнення результатів навчання (ДРН)	+		
Література є актуальною	+		
Перелік навчальних ресурсів містить необхідні для досягнення ДРН програмні продукти	+		

Рецензент (викладач кафедри) економіки та підприємництва, зав. каф. Ковбаса О.М.

(назва)

(посада, ПІБ)

(підпис)